

G PRESIDÈNCIA
O GOVERN
I ILLES BALEARS
B
/

Debat sobre l'orientació política general del Govern Intervenció de la presidenta

20 de setembre de 2016

Senyores i senyors diputats,

Ciudadans i ciutadanes que ens seguïu a través dels mitjans de comunicació,

Amics i amigues que ens acompanyau aquí avui,

Puig en aquesta tribuna per començar el primer debat de política general d'aquesta legislatura. Disposada a rendir comptes del que hem fet. Orgullosa de representar un Govern sorgit de les ànsies de canvi de tanta i tanta gent. D'un Govern en què, lluny de l'autocomplaença, ens exigim dia a dia fer realitat el somni que unes Illes Balears més justes, més igualitàries i més solidàries són possibles.

Avui venim a aquest debat, a la seu de la sobirania del nostre poble, a explicar què hem fet en poc més d'un any i quin camí volem recórrer a partir d'ara; a exposar-ho al debat públic, a les aportacions de tots els grups polítics. I venim amb la convicció que podem presentar davant la ciutadania una societat més justa i més pròspera que fa un any.

Hem volgut avançar aquest debat a la primera sessió d'aquest nou curs parlamentari perquè les coses han canviat. La ciutadania ens demana respostes i el nostre deure és donar-les-hi. Els ciutadans ens exigeixen capacitat d'escoltar-los, i eficàcia i rapidesa a l'hora de solucionar els seus problemes.

Afrontam aquest debat com un cita clau i, per això, deman alçada de mires, que tots puguem contribuir a detectar les fortaleses i les mancances de l'escenari que ens ha tocat gestionar i que, des del diàleg i la responsabilitat, entre tots siguem capaços d'abordar els reptes que tenim.

Per saber on volem anar és necessari tenir clar d'on venim. I, en molts d'aspectes, venim d'un desert, d'uns anys en els quals la crisi econòmica s'ha utilitzat com a excusa per imposar polítiques neoliberals, per canviar el nostre model social de drets.

Les polítiques que s'havien pres en temps de crisi passaven, bàsicament, per afavorir una recuperació econòmica a força de desregular, de deixar fer a segons qui el que volia, de precaritzar l'ocupació, de reduir salaris, de trepitjar drets laborals dels treballadors i de retallar l'estat del benestar, la xarxa de seguretat que fins ara havien estès les institucions.

Tot plegat, què va provocar? Per un costat, un escenari més polaritzat, un increment mai vist de les desigualtats. Unes desigualtats que afrontam, que combatem amb les nostres polítiques, però que encara hem de reduir més. Per l'altre costat, ha generat una major dependència econòmica del turisme en unes Illes en què aquest sector ja ho impregnava tot.

Venim d'aquesta etapa de desregulació, de retallades de drets i de serveis, però també venim d'una etapa d'imposicions, d'aplicació de polítiques amb una forta càrrega ideològica que perjudicaven una gran majoria social.

I nosaltres, aquest Govern, la majoria parlamentària que el sustenta, som fruit de la reacció contra aquestes polítiques. Som la resposta política a la mobilització social de tantíssima gent. De les més de 100.000 persones que es manifestaren en defensa d'una educació de qualitat, de les que es mobilitzaren per protegir el territori, de les que sortiren al carrer en defensa de la nostra llengua, de les que protestaren contra les retallades i les imposicions.

Això és el que hi havia. Convé recordar-ho perquè en aquests temps en què vivim tot s'oblida massa aviat.

I amb aquest escenari que ens hem trobat, podríem haver seguit com abans i mantenir un model que només beneficiava uns pocs o, al contrari, potenciar un creixement econòmic redistributiu. I fa poc més d'un any, nosaltres ho tinguérem molt clar. Optàrem per repartir millor la riquesa i prioritzar aquells col·lectius que pitjor ho havien passat amb la crisi, per restablir drets i consensos, per enfortir els pilars de l'estat del benestar que s'havien erosionat amb les retallades i per aconseguir que el màxim nombre de població es pugui beneficiar del creixement econòmic.

Aquest primer any de govern ha estat un any eminentment social. Ho ha estat perquè la situació ho requeria, perquè hem entès que aquesta havia de ser la prioritat i perquè la ciutadania ens havia exigint un canvi en el fons i en la forma de fer política; un canvi que tornàs a situar les persones en l'eix de les decisions públiques.

Per això, aquest primer any hem posat en marxa un fons d'emergència per a les escoles. Hem duplicat la dotació de les beques menjador fins arribar a superar els 2 milions d'euros i beneficiar 3.000 famílies. Hem començat a aplicar una renda social pionera a tot l'Estat, que suposa un nou dret per a la ciutadania: el dret a percebre un mínim de subsistència.

Hem reactivat la Llei de dependència i hem incorporat més beneficiaris al sistema en un any que en els quatre anteriors. Hem començat a reduir les llistes d'espera sanitàries. Hem retornat la targeta sanitària a 3.638 persones que havien estat excloses del sistema públic. Hem eliminat la taxa que es cobrava per obtenir-la. Hem obert els centres de salut els horabaixes i ara atenem més de 6.000 consultes diàries en aquest horari.

Hem millorat l'atenció sanitària als ciutadans de Menorca, Eivissa i Formentera, amb més especialistes i millors condicions en els desplaçaments de pacients. Hem introduït les vacunes de la varicel·la i contra el pneumococ, que estalvien 400 euros a les famílies. I abans d'acabar l'any haurem modificat el sistema per tal que els pensionistes no hagin de pagar més de la quantitat establerta en despesa farmacèutica.

Hem incrementat en 480 el nombre de professionals sanitaris. I també ho hem fet amb el personal educatiu. En dos cursos tenim 600 professors més que abans. I hem augmentat les inversions educatives després d'anys de sequera.

En definitiva, amb una rigorosa gestió econòmica hem situat les prioritats socials en l'agenda política. I aquesta priorització dels nostres pressuposts permet garantir més justícia social i més igualtat d'oportunitats per als nostres conciutadans.

També hem canviat les maneres de fer política. Primer, perquè hi creim. I, segon, perquè un pacte obliga al diàleg. Hem establert protocols per fer l'Administració més transparent, publicant despeses i obsequis, agendes, declaracions dels alts càrrecs i subscriuint un codi ètic. Hem donat la cara en tot moment, hem retut comptes i hem comparegut tantes vegades com ha estat necessari. El Consell de Govern ha aprovat la Llei per crear l'Oficina Anticorrupció. I hem obert canals de comunicació en tots els àmbits: hem reactivat òrgans de participació social que havien estat menystinguts en el passat, com el Consell Social de la Llengua Catalana o el Consell de la Joventut. I n'hem reunit d'altres específics en el camp de l'accessibilitat, l'habitatge, la pobresa energètica, l'economia social i el cooperativisme, la salut, la cooperació, el transport, el turisme...

Ara el Govern dialoga amb tothom. També amb l'oposició. Ara s'ha restablert el diàleg amb els agents socials i econòmics. Ara parlem amb tots els ajuntaments i els consells periòdicament i avançam en la configuració d'un nou marc institucional que aprofundeixi el federalisme interior. Per això dia 3 d'octubre tenim convocada la tercera Conferència de Presidents d'aquesta legislatura.

Predicam amb l'exemple.

El federalisme que moltes vegades m'han sentit reclamar a l'Estat, nosaltres el posam en pràctica a casa nostra. I establim relacions de bon veïnatge amb territoris com el català o el valencià, amb els quals ens uneixen llaços lingüístics i culturals, que hem tornat a reforçar a través de l'Institut Ramon Llull. Però amb els quals també compartim problemes, com el del finançament, que abordam plegats.

Hem recuperat el diàleg com un element intrínsec de la política. Sense diàleg, la política és una altra cosa. Però si hem de destacar un àmbit en què és més necessari que mai, és l'àmbit educatiu. Aquí la recerca d'acords és determinant perquè ens hi jugam el nostre futur.

Estam especialment orgullosos del diàleg obert amb la comunitat educativa, d'haver començat a treballar pel Pacte Social i Polític per l'Educació, que ha de garantir estabilitat, continuïtat i consens, que és el que necessitam per assolir una educació de qualitat i inclusiva.

Entre tots hem recuperat la normalitat a les aules.

L'educació és una prioritat. Perquè venim d'on venim. I, per això, el primer que vàrem fer, si ho recorden, va ser obrir el Consolat a la comunitat educativa i tancar ferides, enterrant el TIL i la Llei de símbols. Aquí també ens queda molt camí per fer, però recuperar la normalitat educativa permet que les famílies, els docents o l'Administració no hagin d'estar pendents si demà hi ha escola o no. Ara ja no parlem d'això. Ara discutim què hem de fer per millorar l'educació.

Senyores i senyors diputats,

Aquest Parlament, la majoria parlamentària, però també l'oposició, han contribuït al canvi, a passar pàgina. L'hemicicle ha recobrat el pols, ha recuperat un paper actiu, de centralitat en l'entramat institucional, un paper que en el passat se li havia manllevat. I això és bo. Necessari. Indispensable, diria jo.

Aquí s'han aprovat lleis que eliminen privilegis com el del "Nivell 33". Lleis que tornen a situar la nostra llengua al lloc que no havia d'haver perdut mai, que la tornen a fer necessària per accedir a l'Administració. Lleis que s'haurien d'haver aprovat fa massa anys, com la Llei de fosses. Lleis que ens fan més democràtics i més lliures, com la Llei d'igualtat o la que garanteix els drets de lesbianes, gais, transexuals, bisexuals i intersexuals, dues normes molt vinculades perquè

combaten la discriminació per sexe o orientació sexual. Dues lleis que ara hem de desenvolupar, a l'Administració i a tots els àmbits de la vida pública.

Però desgraciadament, malgrat les lleis aprovades, malgrat els esforços realitzats per les distintes administracions i agents implicats, per les associacions de dones feministes durant molts d'anys, la desigualtat entre homes i dones continua molt present a la nostra societat, i amb la seva expressió més cruel en les violències masclistes i en els assassinats de dones. Des de principis d'any, 5 dones han estat assassinades a les Illes Balears: Lisa Janne, Victòria, Lucía, Sandra i Ada Graciela, fa només dos dies a Eivissa.

La resposta a aquesta xacra no pot continuar sent el lament. Aquest Executiu farà una passa més, que vagi més enllà del minut de silenci o d'una declaració institucional. Estam ultimant un pacte que impliqui totes les institucions i tota la societat balear, un pacte amb accions concretes i de manera transversal, per aconseguir que tothom col·labori activament en la prevenció, la denúncia i l'eradicació de les violències masclistes. Sabem que el camí és llarg i que en aquesta batalla hi té un paper clau la coeducació, però no podem esperar asseguts. Hem d'actuar perquè ja feim tard.

Senyores i senyors,

Hem posat les bases del canvi, però encara ens queda molt per fer.

Hem capgirat la tendència a què s'havia arrossegat la sanitat, l'educació i els serveis socials. Però no basta.

Hem de mantenir les polítiques socials que hem començat a aplicar perquè encara hi ha massa persones que ho passen malament. Hem de reforçar més el nostre estat de benestar perquè, malgrat que hem reduït de 104 a 77 dies el temps d'espera per a una intervenció quirúrgica, l'espera encara és massa elevada; perquè hem de rebaixar l'abandonament i el fracàs escolar; perquè, tot i haver ampliat les places de residències i centres de dia, tot i haver incorporat al sistema de la dependència 1.057 persones (quan l'anterior Executiu en va incorporar 804 en 4 anys) hem d'aconseguir que més gent gran pugui accedir a una plaça de residència.

Persistirem en aquestes polítiques, però a la vegada hem de corregir un dèficit històric d'infraestructures. No només socials, però també.

En els darrers anys, la crisi econòmica, l'ofec financer que hem sofert, el rebuig a les polítiques anticíclics dels nostres antecessors, l'assumpció d'un debilitament volgut de l'Administració autonòmica... han conduït al fet que no s'hagin construït noves infraestructures. Balears pateix ara un dèficit en escoles, residències, centres sanitaris, instal·lacions hidràuliques... que nosaltres hem de corregir.

Hem començat a recuperar drets, serveis i personal públic. Hem començat a reconduir mancances de professors, personal sanitari, valoradors per activar l'aplicació de la Llei de dependència. I ara hem de fer una passa més i crear instal·lacions que ens manquen i posar al dia les que s'han deteriorat durant els darrers anys d'inacció. Tot plegat per continuar millorant els serveis públics que reben els ciutadans i que, en darrer terme, han de ser el nostre gran objectiu.

Tenim un camí marcat, el dels Acords pel Canvi signats per Podem, Més per Mallorca, Més per Menorca, Gent per Formentera i Partit Socialista. Un camí que seguim i pel qual avançam sense pausa. Avançam des de l'estabilitat, amb una fórmula de govern nova, plural, que respon a la realitat del carrer i que s'ha demostrat que funciona. Estam complint. Gestionam. I malgrat les mancances financeres, prioritzam els recursos públics, mantenim l'equilibri financer i donam respostes a la ciutadania.

És evident que les coses han canviat. Que hem recorregut plegats un tram de la via, una via que ens està duent a una situació millor per a tots. Però també és evident que encara no hem arribat on volíem.

Les Illes Balears són les Illes Balears i les seves circumstàncies. Vivim en un espai privilegiat ubicat estratègicament al mig de la Mediterrània. Un espai que no està al marge de la conjuntura que afecta la zona. Històricament, les nostres relacions socials, comercials, culturals... s'han produït amb els nostres veïnats, amb els quals compartim llengua i cultura. Però en l'escenari global que ens ha tocat viure el focus s'eixampla.

Ara, la guerra, la vulneració dels drets humans més essencials i la inestabilitat política i econòmica que fan trontollar altres territoris veïnats de la Mediterrània també ens afecten. Nosaltres no som aliens al patiment de tanta gent i, per això, malgrat la nul·la resposta del Govern d'Espanya i de la Unió Europea, hem acollit 35 refugiats de zones en conflicte i hem reactivat la participació de les Illes Balears en projectes de cooperació, als quals destinam ara 2 milions i mig anuals. Encara no fa massa érem una terra d'emigrants. Ara som terra

d'acollida.

En aquest món global, la inestabilitat que afecta països que fins ara eren competidors nostres en el mercat turístic també té altres conseqüències, de tots conegudes. Sense tenir en compte aquesta situació conjuntural, que ens ha convertit en una destinació refugi, no s'entenen els rècords turístics que s'han produït aquest estiu.

Senyores i senyors,

Comparec davant vostès en un moment complex, que mostra cares i creus des dels diferents vessants. En els àmbits social, econòmic, polític o mediambiental res és blanc o negre. I ara menys encara.

El més fàcil seria quedar-se amb les grans xifres i fer un discurs triomfalista, aferrat a una conjuntura econòmica que ens situa com a líders del creixement econòmic i de la reducció de l'atur en tot l'Estat. També seria fàcil jugar al catastrofisme i dibuixar un panorama dantesc a partir de la gran afluència de turistes que hem tingut el mes d'agost. Però jo no tenc cap intenció de situar-me en cap d'aquests extrems.

Venc a plantejar quines són les Illes Balears que tenim i quines voldríem tenir els propers anys, quins problemes s'evidencien i quines actuacions hem d'abordar per aconseguir el nostre objectiu: que els nostres ciutadans visquin millor.

No descobrirem res si els dic que tenim un model econòmic basat en el turisme i els serveis, sectors que ara mateix viuen un moment de forta expansió.

Som ben conscient que no tothom viu del turisme a les Illes Balears, però estaran d'acord amb mi que el fet de ser una comunitat turística ho condiciona tot i ens condiciona a tots. El turisme no només té efectes sobre la nostra economia, també té efectes sobre la nostra societat, el nostre medi ambient, la nostra cultura... sobre tot o gairebé tot. I aquesta afectació, no els ho negaré, té llums i ombres. Llums, com la bona evolució econòmica, i ombres, com la pressió sobre els nostres recursos.

Deia que el turisme viu un moment d'expansió i no hem de perdre de vista que darrere hi ha factors estructurals i factors conjunturals. Ho dic perquè crec que hem de dibuixar clarament quin és l'escenari que tenim per poder actuar amb les màximes garanties d'èxit.

I el panorama que tenim és que som una destinació turística de primer ordre mundial. Una destinació molt ben posicionada en el mercat turístic en bona part gràcies a l'esforç col·lectiu que s'ha fet durant molts anys. Tenim una oferta molt valorada perquè hem sabut preservar els nostres recursos naturals, perquè bona part dels agents turístics s'han sabut adaptar a les exigències de la demanda, perquè podem garantir uns estàndards de qualitat i de seguretat, perquè gaudim de molt bones connexions amb els principals mercats emissors durant una època de l'any...

Al costat d'aquesta situació estructural, s'ha de posar de manifest que, en els darrers anys, s'ha produït una evolució del sistema de comercialització turística, provocat bàsicament per l'entrada en joc de les noves tecnologies, que ha ampliat el ventall d'operadors. Mentre que, paral·lelament, s'incrementa la demanda potencials de productes turístics.

Però l'excepcionalitat d'aquesta temporada també s'explica perquè vivim una situació conjuntural que no podem perdre de vista i que ve provocada per les dificultats que malauradament pateixen molts dels nostres competidors. Els efectes del terrorisme i la inestabilitat política que pateixen competidors nostres (Nord d'Àfrica, Egipte, Turquia o costa francesa, per exemple) han convertit les nostres illes i altres territoris d'Espanya en una destinació refugi .

És cert que les dificultats dels nostres competidors no semblen esvaïr-se en el curt termini, però no es pot garantir que tot hagi de continuar igual en el futur. Amb això vull dir que hem de ser molt curosos a l'hora de prendre decisions a cop de conjuntura perquè les decisions que prenguem ara, les limitacions que fixem ara, ens podrien perjudicar en el futur.

Aquesta conjunció de factors estructurals i conjunturals és la que explica la situació que hem viscut aquests mesos. Una situació que ens ha duit a tenir una previsió de creixement econòmic superior a la mitjana estatal (la nostra és del 4% mentre que per a l'Estat és del 2,9%) i una situació d'atur molt inferior a l'estatal (tenim una taxa del 13% mentre que la de l'Estat és del 20%).

No només això. Som una de les dues úniques comunitats de tot l'Estat que ha recuperat el ritme de creixement econòmic anterior a la crisi i som l'única que té uns índexs d'ocupació millors que els que hi havia abans de la crisi. Podem dir amb certesa que hem viscut un canvi d'escenari econòmic, completament diferent al que teníem fa un any. Ara s'ha consolidat el creixement.

El turisme n'és el motor, però no només millora el sector serveis. El creixement és potent, però més equilibrat que en la fase expansiva anterior a la crisi, quan bona part de l'alça venia provocada per la construcció.

L'auge del sector turístic, a diferència de la situació que s'havia produït en el passat, no només es concentra en el sector hotelier. També es deixa notar en altres sectors de l'oferta d'allotjaments, en el sector de la restauració, en el de la distribució o en el sector del comerç minorista. I, sobretot, no només es concentra en dos mesos de l'estiu, sinó que, per primera vegada en la història, veim com la temporada s'inicia el març i s'acabarà el novembre.

Les dades de què disposem són clares. L'allargament de la temporada es constata en un avançament de les contractacions i, per exemple, s'han contractat un 18,5% més de fixos discontinus entre gener i març.

La bona marxa del sector turístic la posa de manifest el fet que la despesa dels turistes internacionals s'ha incrementat entre gener i juliol en un 11,4% i que la despesa mitjana per persona i dia ha crescut un 5,4% (fins arribar als 139 euros). De fet, la despesa turística creix proporcionalment més en temporada baixa que en alta.

I l'afectació sobre altres sectors s'evidencia en el fet que l'any 2016 la xifra de negocis del comerç minorista ha augmentat un 6,2% i l'ocupació gairebé un 4%. La millora de l'economia beneficia, per tant, moltes petites i mitjanes empreses, i autònoms. Només en el segon trimestre de l'any ha augmentat un 3% el nombre d'empreses afiliades a la Seguretat Social i la confiança empresarial ha crescut un 2,8%.

Escoltin bé, hem aconseguit ara elements que s'havien estat perseguint durant anys. Quantes vegades han sentit a un polític dir que l'objectiu era allargar la temporada? Doncs aquest any tendrem la temporada turística més llarga de la història de les nostres illes.

I aquest allargament de la temporada no només provoca que siguin més els sectors que es beneficien del turisme, sinó també que siguin més les persones que tenen feina durant més temps i que, sobretot, i molt important, que siguin més els treballadors que podran disposar de més prestacions un cop s'acabi la temporada.

Però, senyores i senyors, ja els he dit que no faré un discurs triomfalista. Per això no ens podem quedar només amb aquestes dades. És cert, el nostre model

econòmic té fortaleeses, però també té debilitats.

Una d'elles és precisament la temporalitat. Una temporalitat que combatem a base de potenciar productes turístics que no són els clàssics de sol i platja i que cada vegada tenen més èxit. Ho tenim clar. Prioritzam els productes i la promoció de temporada d'hivern, tardor i primavera, com els esports, la gastronomia o la naturalesa. I, per primera vegada, promocionarem la cultura de les Illes, el turisme cultural. Ho farem per tenir un turisme més equilibrat i aconseguir que els contractes dels nostres treballadors siguin de tot l'any.

Una altra debilitat del nostre model és que és molt intensiu en mà d'obra i, tradicionalment, ha donat sortida a mà d'obra poc qualificada. I això provoca, per un costat, que els ajustos en temps de crisi es produeixin sobre els treballadors. I, per l'altre, ajuda a explicar els elevats índexs de fracàs i abandonament escolar que patim.

La resposta del Govern passa per afavorir els subsectors turístics que aporten més valor afegit i, paral·lelament, per impulsar la formació per tal que els futurs treballadors puguin tenir més oportunitats i més estabilitat laboral.

La nostra aposta per l'educació és doble. D'una banda, incrementam recursos en l'àmbit educatiu. Ara tornarem a augmentar el pressupost d'Educació i aplicarem un pla d'èxit per combatre l'abandonament escolar. De l'altra, traslladam l'educació a l'àmbit laboral, potenciant la formació destinada a generar ocupació.

Estam impulsant la formació dual per oferir una formació professional ajustada a les necessitats de l'empresa i convertir així la formació en sinònim d'ocupació. Hem posat en marxa beques d'èxit per incentivar el retorn al sistema educatiu dels joves que no acabaren l'ESO, uns ajuts que arribaran a 1.450 joves. I ja hem anunciat una primera convocatòria d'ajuts per afavorir que 400 joves que hagin acabat els seus estudis superiors puguin accedir, amb un contracte remunerat, a la seva primera experiència laboral a través d'ajuntaments i consells.

Els baixos salaris i la precarietat, provocada en bona part per una reforma laboral que ha manllevat drets, que ha desplaçat la negociació col·lectiva i que ha deixat indefensos a molts treballadors també són presents a la nostra terra. A aquest Executiu li preocupa com es crea l'ocupació i per això combat la precarietat amb una pla pioner a l'Estat i que s'ha convertit en referent per a la resta de comunitats. Un pla que intensifica la inspecció per combatre el frau i

que provoca millores en les condicions laborals dels treballadors de les Illes.

Només amb el primer pla, que aplicàrem l'any passat, més de 4.000 treballadors de les Illes varen millorar les seves condicions de treball, tant per la conversió dels seus contractes temporals a indefinits com per l'ampliació de la seva jornada laboral. Els posaré un exemple concret. En un hotel de les nostres illes, les cambreres de pisos tenien una catalogació inferior a la que els pertocava. Enguany, i gràcies en part a l'aplicació d'aquest pla, han passat a ser catalogades com a cambreres de pisos i han vist com augmentava el seu salari. Aquests, entre molts altres, són els resultats directes de les nostres polítiques que ens enorgulleixen.

Paral·lelament, hem incrementat les inspeccions de treball i hem predicat amb l'exemple incloent les clàusules socials a l'Administració pública.

L'altra cara de la precarietat laboral és la sinistralitat. Vull aprofitar aquest moment per lamentar profundament els morts per accident laboral i especialment el d'ahir capvespre a Son Servera. Treballam intensament per reduir la sinistralitat laboral, hem augmentat els tècnics que s'eliminaren i els puc anunciar que farem una Llei de salut laboral per afrontar aquesta problemàtica.

Però no ens hem d'enganyar: la lluita contra la precarietat seria més fàcil amb un Govern a l'Estat que incrementàs el salari mínim i derogàs la reforma laboral, una reforma que s'ha convertit en un fre perquè impedeix que el creixement econòmic es traslladi a una millora de les condicions laborals i a un increment de salaris que repercutiria positivament en l'economia. Aquest Executiu no es cansarà de reclamar la derogació de la reforma laboral i insistirà als empresaris perquè augmentin els salaris dels seus treballadors i millorin les seves condicions laborals, tal com hem començat a fer nosaltres a l'Administració, on estam retornant drets i millores laborals a tots els treballadors públics.

Senyores i senyors diputats,

Un dels principals problemes del nostre model econòmic és la seva baixa productivitat i competitivitat i, en paral·lel, la seva concentració en el sector turístic. Aquest fet explica, en bona part, la caiguda del PIB per capita que hem patit els darrers anys. Aquest Executiu treballa per impulsar sectors que tenen potencial, com el sector nàutic, el tecnològic, el de l'economia del coneixement o el biosanitari. En aquesta aposta per la recerca, el desenvolupament i la innovació s'emmarca l'impuls al Parc Bit de Palma, que ha vist com en un any

augmentava un 17% les empreses instal·lades; s'inclou la posada en funcionament del Centre Bit de Menorca; l'extensió de la fibra òptica a zones que ara no en tenen; l'impuls a les beques predoctorals i postdoctorals; la major dotació a la Universitat o la creació de la Facultat de Medicina, que ja és una realitat després d'anys i anys de parlar-ne.

Afavorim la diversificació econòmica i també volem reactivar sectors que han viscut oblidats. Apostam per les petites i mitjanes empreses, que són més del 90% de les empreses de la nostra comunitat i que s'han sostingut amb extrema dificultat aquests anys de crisi. Apostam per l'emprenedoria, com a element generador de riquesa i ocupació de qualitat. Apostam per l'economia social perquè la fa més justa i distributiva. I apostam pel sector industrial local, amb una llei i un pla d'indústria que contribuiran a la diversificació del nostre model productiu.

Ho feim a força de facilitar l'accés al crèdit (40 milions a través de l'ISBA), de fomentar la innovació, d'afavorir la creació i consolidació d'empreses i de potenciar-ne la internacionalització. Aplicarem mesures específiques per consolidar sectors tradicionals (com el de la bijuteria o el del calçat) i, a la vegada, potenciarem sectors estratègics emergents, com el de la nàutica, que es beneficiarà de la formació dual en indústria.

Formant especialistes, els nostres ciutadans troben una sortida laboral i les empreses troben facilitats per plasmar les seves oportunitats de negoci.

Així mateix, el petit comerç, oblidat en el passat, torna a figurar en l'agenda política. El volem perquè és nostre, perquè dóna vida. I el protegim i afavorim, amb plans específics de dinamització, amb una moratòria a les grans superfícies i amb la nova llei de comerç que estam pactant.

De la mateixa manera que també sectors vinculats al medi ambient, a l'agricultura, al tercer sector, a l'atenció a la dependència, a l'ensenyament de 0 a 3 anys, a la indústria cultural... han trobat en aquest Executiu un aliat. Un aliat que els ajuda i els potencia perquè són sectors de futur, necessaris, perquè poden absorbir professionals locals i perquè contribuiran a millorar la nostra qualitat de vida i la nostra competitivitat.

Millorar la competitivitat i reforçar l'estat del benestar no són elements antagònics. Com tampoc no són antagònics creixement econòmic i govern d'esquerres, com s'està demostrant.

I aquí hi ha la principal diferència entre un creixement econòmic i un altre: mentre abans s'oblidava el nivell de benestar a l'hora d'afavorir el creixement econòmic, nosaltres afavorim un creixement inclusiu.

Mentre abans els era igual si els beneficis es quedaven en mans d'uns pocs, nosaltres aplicam mecanismes per fer que es reparteixin millor els beneficis. I aprovam reformes fiscals valentes que donen fruits. I lluitam activament contra el frau.

Mentre abans s'acotava el cap davant dels poderosos, nosaltres defensam unes regles del joc per a tothom i actuam en defensa de la ciutadania quan es rebassen els límits.

Mentre ells ho basen tot en la desregulació, en un camp que pugui que només afavoreix uns pocs, nosaltres apostam per una regulació pública que redueixi els desequilibris, que mitigui les desigualtats.

Mentre abans afeblien els treballadors, a base d'eliminar drets laborals i de retallar estat del benestar, nosaltres recuperam drets, reforçam el sector públic i milloram els serveis públics essencials per tal que el creixement es converteixi en més benestar per a tothom, perquè ningú quedi despenjat.

Els deia abans que el nostre model econòmic no és perfecte. Ni prou fer-hi. Per això actuam, per corregir els desequilibris, per protegir els més febles, perquè tothom se'n pugui beneficiar.

I a les febleses que he apuntat abans se n'han de sumar moltes més de caràcter social, ambiental o territorial, que aquest Executiu combat cada dia.

Una de les nostres majors preocupacions i ocupacions ha estat la lluita contra l'atur. I s'ha reduït. S'ha reduït l'atur fins a un 13% el mes d'agost. La reducció és la més forta de l'Estat. Som l'única comunitat que té una taxa d'atur inferior a la que hi havia quan va començar la crisi. Però encara hi ha un 13% de ciutadans que volen fer feina i no poden.

I nosaltres no ens quedam de braços creuats. Hem reactivat el SOIB i l'estam convertint en un veritable agent mediador entre empreses i futurs treballadors. Hem recuperat una xarxa de 64 agents d'ocupació i desenvolupament local, que els nostres antecessors eliminaren l'any 2011. Hem recuperat les polítiques actives d'ocupació, oblidades en el passat, i les hem fet específiques per a

aquells col·lectius més afectats per aquesta xacra: els majors de 45 anys aturats de llarga durada, les dones i els joves.

Més de 1.100 aturats majors de 45 anys han aconseguit contractes amb el programa visibles i ara arribam també a més de 500 aturats majors de 30 anys.

En un any hem inscrit 3.000 joves al Pla de Garantia Juvenil, quan fins llavors només se n'havien inscrit 300 i s'havien desaprofitat fons europeus per ajudar els nostres joves. Com que ells són una prioritat, hem posat en marxa tallers que combinen formació i ocupació per a joves amb menors nivells formatius, que ja han arribat a més de 500 beneficiaris.

Totes aquestes són mesures que s'inclouen en el nostre Pla d'Ocupació, que per al període 2016-2020 tindrà una dotació de 400 milions que estam consensuant amb empresaris i sindicats, als quals els vull agrair la seva voluntat de treballar conjuntament amb l'Administració en defensa de l'interès general.

Però aquest model que tenim també deixa una part de la població exclosa de prestacions socials, exclosa d'oportunitats. Aquest Govern, en el seu primer any de vida, ha posat en marxa la renda social, un dret bàsic que suposa una prestació per cobrir les necessitats bàsiques de les famílies amb menys recursos. La millora de la situació econòmica i l'ampliació de les possibilitats laborals per a molta gent ha provocat que el nombre de ciutadans que sol·liciten prestacions no sigui tan alt com inicialment s'havia previst. A finals d'any ampliarem els perfils per tal que més persones es puguin beneficiar d'aquest nou dret, pioner a l'Estat.

I, evidentment, entre les debilitats del nostre model n'hi ha una que ha revifat un antic debat aquest estiu, el de la pressió turística.

No tenc cap intenció de defugir-lo, però crec que l'hem d'abordar des de tots els paràmetres: el social, el medi ambiental, l'econòmic o el laboral. I ho hem de fer des d'una posició realista, conscients de les limitacions que tenim i que les decisions que prenguem han de cercar beneficiar el màxim de persones.

Hem d'anar alerta a prendre decisions estructurals basant-se en una situació que té una important càrrega conjuntural, com ja he explicat. Ningú pot assegurar que no tornem a la situació que teníem fa pocs anys, quan tot valia per atreure turistes i es davallaven preus i s'instal·laven fórmules com la del "tot inclòs".

A partir d'aquí, és cert que s'han produït excessos que s'han de corregir. És cert que s'han viscut situacions incòmodes, però no podem generalitzar episodis puntuals i concrets. Ni hem de convertir això en un missatge en contra dels turistes. S'ha de cercar l'equilibri per fer compatible el desenvolupament de la principal activitat econòmica d'aquest país amb la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.

La crisi i la proliferació de plataformes comercialitzadores en línia ha provocat un increment dels operadors turístics i, també, de l'oferta turística. Particulars i no tan particulars han vist una oportunitat per millorar les seves entrades i ha proliferat aquesta oferta. Això ha revitalitzat zones d'interior, inhòspites fins ara per al turisme, i ha contribuït a activar sectors comercials i de la restauració. En altres punts, en canvi, ha afavorit sensacions de pressió i ha suposat més entrebancs per a l'accés a l'habitatge.

És massa simple, per tant, atribuir la situació que s'ha viscut aquest estiu a l'increment de l'oferta d'habitatges vacacionals, però és cert que hi ha un increment de l'oferta d'allotjaments turístics i que una bona part d'aquesta està al marge de la regulació turística. Ens varem comprometre a regular-ho i ho farem. I ja els dic ara que no tot el que s'està llogant per a turistes es podrà continuar llogant. De la mateixa manera que establirem mecanismes a través de la Llei d'habitatge per avançar en el desenvolupament d'aquest dret constitucional.

La Llei d'habitatge, que en aquest nou curs entrarà al Parlament, incorporarà mecanismes perquè el Govern pugui fer ús d'habitatges buits en mans d'entitats financeres. Val a dir que amb el Pla de Lloguer Social i amb les noves estratègies de gestió de l'habitatge aconseguirem duplicar els beneficiaris d'ajuts per a lloguer fins arribar als 1.500. A la vegada, estam adaptant la renda que paga el llogater dels habitatges de l'Ibavi a la seva situació econòmica; hem establert procediments excepcionals per accedir a habitatges de l'Ibavi per a aquelles persones que han perdut el seu com a conseqüència d'un desnonament, execució hipotecària o dació en pagament; i hem establert mesures per incrementar el parc d'habitatges de lloguer.

Tot això que els he citat són externalitats del model. I la pressió sobre els nostres recursos naturals i sobre el nostre territori n'és una altra. Hem establert mesures legislatives a fi que l'interès general torni a prevaldre sobre interessos particulars. Hem deixat sense efecte els aspectes més desenvolupistes de les lleis del sòl, turística i agrària, que ara estam modificant des del diàleg i l'acord, per definir unes regles del joc clares per a tothom. Hem acabat amb l'amnistia per a les

construccions il·legals en sòl rústic, hem tancat la porta a la ubicació de nous camps de golf i altres macroprojectes en rústic i hem racionalitzat les millores en els establiments turístics. També hem actuat per impedir les *party boats* en litorals protegits, una reivindicació de Formentera que hem fet nostra. Hem prohibit la construcció en els ANEI d'Eivissa. Hem protegit Son Bosc i hem iniciat el procés per crear el Parc Natural d'Es Trenc i es Salobrar de Campos. Ara incrementarem també la dotació de personal públic per cuidar dels nostres espais naturals.

I, sincerament, crec que val la pena destacar que hem posat en marxa un mecanisme per compensar la petjada que té el turisme sobre el nostre territori i els nostres recursos. Em referesc a l'Impost de Turisme Sostenible, que fa partícips els turistes de la preservació del nostre patrimoni i que contribueix, a la vegada, a mantenir i millorar la nostra oferta turística. Un mecanisme que les conselleries de Turisme i d'Hisenda han aconseguit aplicar sense problemes i que ha estat ben rebut pels turistes.

L'Impost del Turisme Sostenible servirà per redistribuir millor els beneficis que genera aquesta activitat i que serveixin, per exemple, per afavorir sectors com el primari, un sector que contribueix més que cap altre a mantenir el nostre paisatge. Aquests dies hem anunciat que els primers fons obtinguts amb aquest tribut es destinaran principalment a la millora de les nostres infraestructures hídriques. En aquest punt, vull ressaltar l'elevat grau de consens entre institucions i agents implicats per acordar les inversions que executarem amb els fons recaptats.

En les infraestructures hidràuliques hem de fer molta feina, precisament perquè fa massa temps que no se'n fa. Hem de posar al dia les canalitzacions per garantir un millor subministrament d'aigua i les instal·lacions per millorar la reutilització de l'aigua. I això vol dir posar al dia depuradores i millorar la interconnexió de la xarxa en alta. Una de les principals obres que iniciarem serà la de la conducció en alta fins a Petra per poder arribar després fins a Manacor.

És molt important aconseguir una millor gestió d'un recurs escàs com és l'aigua. Ho hem de fer nosaltres i ho hem de fer tots: institucions, empreses, turistes i ciutadans. L'aigua és un bé escàs i no el podem tudar.

Els he de dir que en aquest camp ens hem posat a fer feina des del minut 1. No només perquè hem conegut les mancances que tenim, sinó també perquè érem conscients, per un costat, que aquesta temporada turística era excepcional i ens

exigiria al màxim, i per l'altre, que estàvem en una temporada de sequera que havíem d'afrontar.

Aquest estiu s'han produït problemes de subministrament en diverses zones, però ja els dic ara que si no haguéssim actuat des d'un primer moment, que si no haguéssim activat les dessaladores com hem fet, haguéssim tengut molts més problemes. I, paral·lelament, també hem actuat per afrontar la sequera agrícola i hem ajudat els nostres pagesos i ramaders, aprovant ajuts de 4,7 milions i activant crèdits ISBA per valor de 12 milions.

Els deia que feim feina per posar al dia instal·lacions que ens permetin millorar els serveis públics que oferim a la nostra població. Solucionant problemes estructurals, a la vegada que reforçam els nostres sectors productius i afavorim una millora de la seva posició competitiva, sobretot pensant en el dia que s'esvaeixin conjuntures com la que ens ha afectat aquest estiu en l'àmbit turístic.

Mirin. Aquí duim massa temps sense afrontar el problema de les infraestructures. I amb els anys, amb el desgast, amb la pressió que suposa l'augment poblacional, bona part d'aquestes instal·lacions s'han deteriorat o han quedat obsoletes.

Nosaltres no ens posam de perfil i, malgrat la nostra situació de precarietat financera, afrontam els problemes i donam solucions als ciutadans.

Perquè pensam que les infraestructures, també les socials, ajuden a millorar la nostra competitivitat –competitivitat inclusiva, en podem dir– i, a la vegada, formen part de la nostra aposta social.

En definitiva, hem retornat drets, hem millorat serveis públics i hem reforçat l'estat del benestar. Però ara, quan l'economia va bé, cal fer una passa més i hem d'actualitzar les instal·lacions ignorades en el passat.

Per això els vull anunciar que tenim sobre la taula un Pla d'Infraestructures que preveu la construcció de centres educatius, sanitaris, residències, equipaments culturals, infraestructures hídriques... Inversions que necessiten els nostres ciutadans i ciutadanes.

El pla preveu, per exemple, la construcció de nous centres educatius, com el CEIP de Formentera; el de Ses Planes, a Sant Josep; o l'Institut de Santa Maria. També permetrà obrir el servei de radioteràpia a Menorca l'any que ve; fer nous centres de salut com el de Bons Aires, a Palma, que començarem aquest any que

ve i que donarà servei a 58.000 ciutadans; o noves residències per a persones dependents. La remodelació integral del vell Can Misses per ubicar-hi el centre de salut, una hostatgeria per al personal sanitari desplaçat a Eivissa i Formentera i espai de treball per a les entitats sociosanitàries. I gràcies a la proposta de Fundatur, també impulsarem la Caixa de Música, un espai que dignificarà encara més l'Orquestra Simfònica, un cop hem resolt la problemàtica que havíem heretat.

De fet, durant aquest primer any ja hem començat a fer feina en aquest tipus d'infraestructures. Hem invertit 10 milions a millorar els nostres centres educatius i hem iniciat, per exemple, les obres de l'escola de Son Macià, tan esperades pels habitants d'aquest nucli. Hem format part de la solució per a l'Escola d'Adults de Maó. Hem començat a fer realitat el Centre de Dia de Son Ferriol. I hem posat en marxa l'ampliació i remodelació completa de l'Hospital de Manacor, que suposarà una inversió de més de 80 milions per posar al dia una instal·lació de més de 20 anys i que atén 140.000 persones de tota la comarca.

També hem començat els tràmits per iniciar, abans de final d'any, les obres d'ampliació del centre de menors del Pinaret. Hem avançat un any l'actuació per completar l'electrificació del tren a Mallorca i juntament amb l'Ajuntament i el Consell d'Eivissa hem començat a executar el nou emissari de Talamanca, que esperam tenir operatiu el proper estiu, i que solucionarà els problemes que els veïnats d'aquesta zona han patit durant tants anys.

Senyores i senyors diputats,

Ho deia abans. Ens hem proposat afrontar problemes estructurals. I un dels problemes que ens ve a sobre és el de l'envelliment de la població. Es calcula que l'any 2029 gairebé una quarta part de la nostra població seran majors de 65 anys. No podem obviar aquesta situació i, per això, hem dissenyat una estratègia per afrontar la cronicitat. La gent viu més temps, la població major creix i el nostre model actual d'atenció sanitària no està encarat a resoldre les necessitats que té aquest percentatge cada vegada més gran de la població. Hem d'orientar el nostre sistema sanitari a donar resposta a la cronicitat. Hem de transformar el model assistencial, que ara està orientat cap a una medicina aguda quan la majoria de malalties són cròniques. Hem d'integrar l'atenció primària i l'hospitalària i apoderar els pacients per controlar la seva malaltia.

I en el marc d'aquest nou model estam ultimant el Pla Director de l'Hospital de Son Dureta, que redefinirà completament aquest espai de Palma i l'orientarà a

l'atenció a les persones amb malalties cròniques.

Els vull anunciar aquí que l'any vinent posarem en marxa el projecte del nou Son Dureta, que ja tindrà una partida específica en els propers pressuposts autonòmics, i que ens permetrà recuperar aquest espai emblemàtic ara en desús i, a la vegada, disposar d'instal·lacions pròpies per afrontar el futur. Son Dureta tornarà a ser un centre de referència, ara destinat a l'atenció a la cronicitat.

I tot això ho estam fent i ho farem malgrat no tenir els recursos que ens pertoquen i malgrat el Govern de l'Estat.

No tenim cap intenció de recuperar el "Madrid me mata" i culpar l'Estat de totes les nostres carències. Tots hem de ser responsables dels nostres fets i de la paraula donada. Però el cas és que nosaltres podríem fer molt més amb un altre Govern a l'Estat.

Perquè aquest Govern no ha fet res per millorar el nostre finançament autonòmic i ens condemna a inversions paupèrrimes quan som una de les comunitats que més aportam al sistema. Perquè l'Executiu central no només no millora la nostra situació sinó que ens l'empitjora.

Un Govern que només està en funcions per allò que li convé. No hi està per imposar la LOMCE, però sí per escatimar recursos i per fer enrere els seus compromisos de finançament amb les Illes Balears.

Un Govern que, emparant-se en la seva interinitat, no compleix ni els mínims essencials: s'acorda un major sostre de dèficit però no l'aprova; es compromet a enviar els 80 milions dels antics convenis de carreteres i després se'n desdiu; promet el FLA i després endarrereix i condiciona els pagaments; pactam meses de negociació per desenvolupar un nou Règim Especial i després no es mira ni els papers...

I ara, per rematar-ho, no ens vol dir ni quin finançament ens pertoca, una dada que estic segura que tenen. Amb aquesta opacitat ens obliga a fer el pressupost amb més incerteses i sense poder reflectir-hi el creixement econòmic que vivim.

Però nosaltres feim la nostra feina. Nosaltres no som un Executiu interí.

I és clar que amb un altre Govern d'Espanya, que fos més sensible a la nostra situació, les coses encara ens podrien anar millor. Per això no he tengut cap dubte a defensar un acord polític d'esquerres que suposi un canvi de Govern a

l'Estat. I no només el defens, sinó que el reclam amb urgència. I ho faig perquè estic convençuda que els ciutadans de les Illes Balears hi sortirien guanyant.

I és clar que amb més competències tendriem més capacitat de decisió. Mirin, els posaré un exemple clar: els ports i aeroports de l'Estat. Mentre en els aeroports no tenim cap capacitat per decidir, a ports hem pogut incidir per dimensionar infraestructures, evitar macroprojectes com el del Port del Molinar de Palma o resoldre problemes com els que hi havia a Eivissa o amb l'accés a la barca de Formentera. Per això no ens cansarem de reclamar la cogestió aeroportuària, perquè volem decidir sobre la nostra principal porta d'entrada i sortida.

I és clar que amb un finançament més just podríem fer molt més. I poden tenir clar que lluitarem per aconseguir-lo i que batallarem per tirar endavant un nou Règim Especial que compensi els desavantatges de la insularitat d'una vegada. I poden tenir clar que ho farem governi qui governi a Madrid. Plantarem cara per defensar els interessos de la nostra ciutadania i de les nostres empreses i no aturarem fins aconseguir tot el que el poble de les Illes Balears es mereix.

Els temps d'acotar el cap s'han acabat. I ho hem demostrat.

Hem batallat davant Madrid i hem aconseguit prorrogar inversions estatutàries que ens volien fer tornar amb interessos. I hem aconseguit que el Ministeri de Foment assumeixi davant Brussel·les la tarifa plana per als vols interilles. I, és cert, també hem aconseguit molts compromisos que després no s'estan complint.

Els deia, senyors i senyores diputats, que nosaltres continuam fent feina. Més que mai. Però no la podem fer sols. Necessitam que tots remem en la mateixa direcció. Per això els convid a unir esforços en aquest objectiu comú: defensar els interessos dels nostres ciutadans i aconseguir que l'Estat ens tracti com ens mereixem.

Govern, Parlament, consells, ajuntaments, societat civil... hem de ser capaços de fer-nos valer. És ver que som unes petites illes enmig de la Mediterrània, que tenim poc pes poblacional, però també és ver que som un motor de creixement i que tenim més projecció internacional que ningú.

Aquest poble ha demostrat que és capaç d'aconseguir el que es proposa. Ara només cal que s'ho proposi.

Mirin. Fa poc més d'un any vaig pujar en aquesta tribuna i vaig verbalitzar compromisos. Ara puc dir que hem passat de les paraules als fets. Que complim.

Governam decididament en favor d'una majoria social. Combatem l'atur i la pobresa. Redistribuïm millor la riquesa. Restablim serveis públics, retornam drets.

I ho feim des del diàleg. Amb un pacte que funciona i amb uns acords de governabilitat que ens guien i que s'han demostrat beneficiosos per als ciutadans. I ho fem amb una gestió curosa dels escassos recursos públics amb què comptam. I ho feim al mateix temps que l'economia creix. Una economia que lluitam per fer que sigui més social. Perquè el nostre objectiu és transformar aquest creixement en un major benestar per a tothom.

L'eix que ha guiat aquest Executiu des del primer dia ha estat el de millorar les condicions de vida de les persones, sobretot de les que ho passen pitjor. Som un pacte eminentment social. I aquest eix serà present sempre en la nostra actuació, però encara ens queda molt per fer. Hem de fer una passa més i abordar els problemes estructurals que tenim.

Lideram el creixement econòmic i la reducció de l'atur en l'àmbit estatal. La qualitat de vida dels nostres ciutadans millora i la nostra societat avança. És cert. Però això no ha de tapar que tenim debilitats, mancances que nosaltres afrontam decididament.

Davant el creixement econòmic, millor repartiment dels beneficis.

Davant el fracàs escolar, més professors, equipaments i plans d'èxit.

Davant les llistes sanitàries d'espera, plans de xoc per reduir-les.

Davant l'exclusió de moltes famílies, renda social.

Davant la precarietat laboral, plans de lluita.

Davant la mà d'obra poc qualificada, més formació.

Davant l'atur, polítiques actives d'ocupació.

Davant el monocultiu turístic, impuls a la diversificació.

Davant la pressió turística, més regulació.

Davant els excessos territorials, més protecció.

Davant l'abandonament d'infraestructures, inversió pública.

Davant un model per a uns pocs, oportunitats per a tothom.

Sí, senyores i senyors diputats, volem créixer, però no a qualsevol preu. Impulsam un creixement inclusiu. Perquè de res ens servirà créixer si no acabam amb una xacra com la de la violència masclista, si no planificam infraestructures de futur com la de Son Dureta, si no construïm escoles, residències, centres sanitaris o instal·lacions hídriques. Si no combatem el fracàs i l'abandonament escolar. Si no aplicam una renda social i deixam que el sistema continuï exclouent gent...

Nosaltres continuarem fent feina perquè els nostres ciutadans visquin millor i perquè aquesta prosperitat sigui sostenible en el temps.

La nostra societat no es pot tornar a permetre que els governants mirin cap a un altre costat.

O sigui que ja ho saben, a seguir lluitant perquè “voler l'impossible ens cal i no que mori el desig”.

Moltes gràcies.